

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 26 september 2017

Datum coll.besl.	11 mei 2017
Voorstel van	A.J.M. Braakman
Telefoonnr.	0224 – 210 588
Registratienr.	17.046860
Onderwerp	Eigen bijdrage Wmo - dagbesteding en begeleiding

Publiekssamenvatting

Inwoners betalen voor de maatwerkvoorzieningen begeleiding en dagbesteding (Wmo) een eigen bijdrage. De eigen bijdrage is inkomensafhankelijk en wordt geheven door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het blijkt dat de eigen bijdrage een drempel kan zijn om gebruik te maken van deze voorzieningen. Voorgesteld wordt de eigen bijdrage voor deze voorzieningen af te schaffen.

Gevraagde besluit

- te besluiten het heffen van de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorzieningen begeleiding en dagbesteding (Wmo) af te schaffen.

Aanleiding

Het heffen van een eigen bijdrage voor de maatwerkvoorzieningen dagbesteding en begeleiding blijkt in de praktijk een drempel te zijn voor inwoners die hiervoor een indicatie vanuit het wijkteam hebben gekregen om daadwerkelijk gebruik te maken van deze voorziening.

Belang

U heeft als gemeenteraad de bevoegdheid een besluit te nemen óf en voor welke maatwerkvoorzieningen, die de gemeente op basis van de Wmo verstrekt, een eigen bijdrage wordt geheven.

Alle inwoners hebben er belang bij dat zij gebruik kunnen en blijven maken van de voorzieningen die het mogelijk maken dat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Centrale vraag

De volgende keuze ligt voor:

- het blijven heffen van een eigen bijdrage voor de maatwerkvoorzieningen dagbesteding en begeleiding, of
- het afschaffen van de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorzieningen dagbesteding en begeleiding.

Voor de overige maatwerkvoorzieningen, te weten woningaanpassingen, hulpmiddelen en het voeren van een huishouden (schoonmaakondersteuning en signalering en praktische thuisondersteuning) blijft een eigen bijdrage van toepassing.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De drempel om daadwerkelijk gebruik te maken van de geïndiceerde maatwerkvoorzieningen begeleiding en dagbesteding is voor de inwoners van de gemeente Schagen weggenomen.

Kader

In de begroting 2017 is opgenomen dat wordt onderzocht of de eigen bijdrage van de Wmo voor de

maatwerkvoorzieningen dagbesteding en begeleiding kan worden aangepast. Op grond van de Wmo 2015 is dit mogelijk. Uitwerking vindt vervolgens plaats in de verordening. Die dient hierop te worden aangepast.

Argumentatie

Om wie gaat het?

Op dit moment ontvangen 144 cliënten dagbesteding en 205 cliënten begeleiding. Ten opzichte van 2016 zien wij een toename van het aantal cliënten dat begeleiding (persoonlijke begeleiding en begeleiding in een groep) ontvangt en een afname van het aantal cliënten dagbesteding. De totale omvang wijkt niet af.

Per cliënt is de begeleiding gemiddeld 2,7 uur per week en 4,4 dagdelen dagbesteding per week.

Op welke groepen inwoners heeft dit voorstel geen effect?

- De cliënten die meerdere Wmo-voorzieningen toegekend hebben gekregen (er is sprake van stapeling) blijven voor de overige voorzieningen een eigen bijdrage betalen, totdat zij de maximale periodebijdrage (inkomensafhankelijk) bereikt hebben. Het kan zijn dat zij dezelfde eigen bijdrage blijven betalen, omdat zij op grond van de andere voorzieningen de maximale periodebijdrage moeten blijven betalen.
- In de aanvullende collectieve ziektekostenverzekering (gemeentepolis) wordt de eigen bijdrage voor voorzieningen Wmo vergoed. De cliënten die deze polis hebben betalen voor hun aanvullende verzekering € 32,90 (waardoor het eigen risico voor ziektekosten en eigen bijdrage Wmo is afgedekt) en voelen geen effect, wel is er een administratieve handeling minder voor de cliënt (geen declaratie), onze organisatie, Univé en het CAK.

Het volgende dient te worden opgemerkt. De drempel om daadwerkelijk gebruik te maken van de maatwerkvoorzieningen begeleiding en dagbesteding onder de Wmo 2015 wordt met dit voorstel weggenomen. Dit betekent dat cliënten, als ze gezien hun situatie onder het regime van de Wet langdurige zorg (Wlz) dienen te vallen (24-uurstoezicht is noodzakelijk), een drempel kunnen voelen om daadwerkelijk de indicatie voor de Wlz aan te vragen. Voor de wijkteamconsulenten kan het dilemma ontstaan of er onder de Wmo nog verantwoorde zorg kan worden geleverd, gezien de ernst van de situatie van de cliënt. De wijkteamconsulent kan er niet op sturen dat de indicatie van de Wlz ook daadwerkelijk wordt aangevraagd. Dit is de verantwoordelijkheid van de cliënt en de mensen om hem heen. Veelal heeft de cliënt een cliëntondersteuner of begeleider die hen helpt en adviseert bij het aanvragen van deze indicatie. Indien de cliënt meerdere maatwerkvoorzieningen heeft, is de eigen bijdrage onder de Wlz hoger dan die onder de Wmo.

Het benoemde risico wordt door middel van een evaluatie in 2019 inzichtelijk gemaakt. Afhankelijk van de evaluatie wordt gekeken of er aanpassingen noodzakelijk zijn.

Alternatieven

De gehanteerde techniek en de landelijk gehanteerde bijdragen zijn beschreven in de bijlage. Ook alle alternatieven zijn uitgebreid beschreven in de bijlage. Wij willen twee alternatieven er uit lichten, de eerste is een nuance op het voorstel helemaal geen eigen bijdrage meer te heffen voor de begeleiding en dagbesteding en de tweede om de inkomensafhankelijke bijdrage voor alle voorzieningen niet toe te passen.

Alternatief 1: Eigen bijdrage voor begeleiding en dagbesteding vast te stellen op maximaal € 12,50

Tot 1 januari 2015 vielen begeleiding en dagbesteding onder de Awbz. Cliënten kregen toen een eigen bijdrage van € 12,50 opgelegd. Een alternatief is om deze oude werkwijze weer in te voeren. Dit levert het volgende staatje op:

Groepen huishoudens	A. Maximale periodebijdrage
Eenpersoonshuishouden, niet AOW-gerechtigde leeftijd	€ 12,50 (i.p.v 17,50)
Eenpersoonshuishouden, AOW-gerechtigde leeftijd	€ 12,50 (i.p.v 17,50)
Meerpersoonshuishouden, niet AOW-gerechtigde leeftijd	€ 12,50 (i.p.v 17,50)
Meerpersoonshuishouden, AOW-gerechtigde leeftijd	€ 0 (deze is al landelijk gemaximeerd op € 0)

Risico's alternatief 1

- Een aanzuigende werking
- Cliënten voelen zich minder verantwoordelijk voor het verloop (afmelden bij ziekte, opzeggen bij verhuizing etc.)
- Cliënten maken een minder zorgvuldige afweging over de noodzaak

Wij achten deze risico's echter beperkt en zullen bij een evaluatie in 2019 de effecten in beeld brengen.

Alternatief 2: Niet toepassen van het marginaal tarief (inkomensafhankelijke bijdrage)

Een van de alternatieven, die door de Seniorenpartij als optie tijdens de commissievergadering van juni 2017 naar voren is gebracht om nader te onderzoeken, is het niet toepassen van een marginaal tarief (alternatief 3). Dit betekent dat de eigen bijdrage voor de verschillende soorten huishoudens wordt gemaximeerd en de eigen bijdrage niet inkomensafhankelijk is.

Dit alternatief zou van toepassing zijn voor alle maatwerkvoorzieningen die worden verstrekt op basis van de Wmo 2015, zoals woningaanpassingen, hulpmiddelen, hulp bij het huishouden en kortdurend verblijf.

Risico's alternatief 2

- De kosten kunnen begrotingstechnisch niet worden gedekt (ontvangsten eigen bijdrage zakken met € 550.000, waarbij nog geen rekening is gehouden met de stijging van de zorgkosten onder de Wmo 2015, die grof geschat tussen de 10 en 25% zullen liggen van huidige zorgkosten onder de WMO 2015)
- Aanzuigende werking voor alle voorzieningen onder de Wmo 2015
- Groot verschil met eigen bijdrage die inwoners betalen als zij voorzieningen krijgen onder de Wet Langdurige zorg (Wlz)

Wij achten deze risico's aanzienlijk en niet beheersbaar, waardoor wij dit alternatief niet overnemen.

Niet gekozen wordt voor een van de 2 andere beschreven alternatieven, omdat die niet het beoogde effect bereiken.

Maatschappelijk draagvlak

De Wmo-Adviesraad is om advies gevraagd en heeft geadviseerd akkoord te gaan met alternatief 1. Wij hebben besloten om contrair te gaan, omdat wij van mening zijn dat risico's bij het volledige afschaffen van de eigen bijdrage beperkt zijn. De evaluatie in 2019 zal hier inzicht in geven.

Financiële consequenties

Voor het afschaffen van de eigen bijdrage Wmo voor dagbesteding/begeleiding is met ingang van 2017 in de begroting een structureel bedrag opgenomen van € 120.000. Echter, op basis van actuele ervaringsgegevens blijkt dat we vier-wekelijkse € 17.700 aan inkomsten ontvangen uit eigen bijdragen voor dagbesteding en begeleiding. Op jaarbasis is dat een bedrag van (13 x € 17.700 =) € 230.000.

Op basis van bovenstaande hebben we jaarlijks (€ 230.000 -/ - € 120.000 =) € 110.000 nodig om de afschaffing van de eigen bijdragen voor dagbesteding en begeleiding volledig te kunnen financieren. Hiervoor is dekking gevonden in de extra middelen sociaal domein meicirculaire 2017.

In het tegelijkertijd met dit raadsvoorstel aan de raad ter besluitvorming voorgelegde raadsvoorstel inzake de inzet van het overschot sociaal domein 2016 en de extra middelen meicirculaire 2017, kunt u zien dat wij het benodigde bedrag van € 110.000 hiervoor hebben gereserveerd. Daarmee is de dekking voor het afschaffen van de eigen bijdragen dagbesteding en begeleiding sluitend.

Risico

Verwacht kan worden dat de zorgconsumptie stijgt, omdat de drempel om daadwerkelijk de zorg af te nemen is verdwenen. Ingeschat wordt dat de toename ergens tussen de 10 en 25% zal liggen. Dit betekent een toename van de zorgkosten van tussen de € 172.800 en € 432.000. Tegen deze hogere zorgkosten staan geen inkomsten.

Indien de zorgkosten stijgen, kunnen deze worden opgevangen binnen de kosten van de zorg sociaal domein breed. Indien dit niet mogelijk is, kan dekking gevonden worden uit de reserve sociaal domein.

Communicatie van het besluit

Na vaststelling van het besluit wordt dit via een persbericht bekend gemaakt. Tevens wordt de Wmo-adviesraad van dit besluit op de hoogte gesteld.

Realisatie van het besluit

Uitvoering van dit besluit ligt bij de wijkteams. De cliënten dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden. Het CAK, die de eigen bijdrage int, wordt hiervan op de hoogte gesteld en administratieve processen dienen hierop te worden afgestemd.

De verordening dient te worden aangepast. Een voorstel hiertoe zal u worden voorgelegd in de raadsvergadering van 17 november 2017.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

Toelichting op de systematiek van het heffen van een eigen bijdrage